KOHDENTAMINEN: Alustalle meno

Kohdentaminen on jokaisen koiran perustaito.

Sillä saa luotua erinäisiä käytöksiä haastaviinkin tilanteisiin, käytäen jotakin kohdetta apuna (esim.häkkiin/ autoon menon koulutus, vieraiden vastaanottaminen, tervehtiminen käskikosketuksella, ja niin edelleen).

Oheisessa ohjeessa kohdentamisen tetäväksi on otettu peitto, jonka päälle koiran on tarkoitus mennä makaamaan. Koulutusmenetelmänä on shaping joka on koiralle erittäin hyvää aivojumppaa sen joutuessa itse ajattelemaan, miten saisi palkkion (vrt. voit myös pyytää koiran alustalle ja sanoa "maahan").

Samoilla koulutusaskelilla saa koulutettua koiran myös esimerkiksi kskemaan post it -lappua kuonollaan /tassullaan, ja tästä saa tehtyä monia erilaisia temppuja tai kohteen siirtämisen jälkeen käyttää käsikosketusta apuna käsittelyjä tehdessä.

Aseta ensin kriteeri; miltä haluat toiminnon näyttävän? Meneekö koira alustalle makaamaan tai istumaan – vai kenties jääkö se seisomaan?

Ajoituksen tärkeys! Käytä harjoittelussa äänimerkkiä, jonka olet aiemmin ehdollistanut koirallesi merkitsemään palkkion tulemista (esim. naksutus/muu nopea ääni). Tässä toiminnosa oikean ajoituksen saaminen on tärkeää, että saadaan vahvistettua alustalle astumista, ei siitä poistumista – ja joskus koirien tassun kosketukset alustaan on niin nopeita, että me ihmiset myöhästymme pitkän kehusanamme kanssa ja tällöin vahvistamme väärää toimintoa.

Ja vielä; kiinnitä huomiota myös siihen, ettei kätesi liiku makupalalle ennenkuin koira on suorittanut jokaisen portaan vaatiman toiminnon! Muutoin koira ei todennäköisesti tajua edes alustan olemassaoloa – tai myöhemmässä vaiheessa, ei mene sinne ollenkaan, ennenkuin näkee makupalan kädessäsi – ja tämähän ei ole tarkoitus.

Tee näin:

Alusta lattialle ja itse viereen (makupalat helposti saataville!)

Alkuun voi mennä itse kyykkyyn (helpompaa usein koiralle)

Kun koira kiinnostuu alustasta sanotaan "jes!" ja palkataan koira alustalle (=palkkion suunta; palkataan sinne suuntaan, minne koiran halutaan menevän, eli alustalle)

Tee 3-5 toistoa.

Sitten odota, että koiran yksi tassuista koskettaa alustaa. Koiraa ei ohjata millään tavalla tilanteessa (jos koira on kytkettynä, tarkista, onhan hihna löysällä? Ethän houkuttele?) Sheippaamisen idea on nimenomaan se, että koira itse joutuu miettimään, mitä sen tulee tehdä saadakseen palkkion.

Tassun koskettaessa alustaa, tehdään taas ääni jolla kerrotaan "tuo oli se mitä halusin!" ja palkataan alustalle.

Jotta liikkeeseen saadaan tehtyä toistoja käytöksen vahvistamiseksi, heitetään nami jokaisen toiston jälkeen muutaman kymmenen sentin päähän alustasta, että saadaan koira lähtemään siitä pois. Sitten taas tehdään alustalle meno, sitten vapautus, sitten viltille meno, jne.

Tämän jälkeen vaaditaan alustalle 2 tassua, palkataan siitä, sitten 3 tassua, sitten 4 tassua jne. ja lopulta koira saa palkan vasta mentyään istumaan/maate alustalle. Tehdään muutama toisto tätä.

Kun koira on epäröimättä mennyt alustalle makaamaan muutaman kerran, voidaan liittää vihjesana (esim. "oma paikka" "alusta" tms.). Eli sana liitetään taas toimintoon vasta kun se on sen näköinen kuin haluatte sen lopulta olevan.

Kun koira menee istumaan/ maahan (kummin haluatte), sanotaan vihjesana toimintoon (esim. oma paikka / viltille/ alustalle...) ja palkataan.

Vihjesanaa vahvistaakseen sitä voidaan toistaa koiran pysyessä alustalla "hyvä oma paikka, hieno oma paikka", jne.

Ja taas vapautetaan käskysanalla "vapaa" ja heittämällä makupala koiran selän taakse.

Tee muutama toisto näin, että vihjesana ja toiminto tulevat yhtä aikaa.

Nyt testaa, toimiiko liike: koiran seisoessa vähän matkan päässä alustasta, sano vihjesana ja katso, toimiiko se.

Jos ei, palaa harjoituksessa taaksepäin; missä meni vikaan?

Keston ja etäisyyden lisääminen

Tämän jälkeen kun koira on lopulta saatu istumaan/ makaamaan alustalle ja tajunnut kyseisen käskyn, **lisätään toimintoon kestoa**.

Kun koira menee alustalle, kehutaan ja palkataan viltille etutassujen väliin.

Odota sekunti, ja heitä taas palkka etutassujen väliin.

Sitten odota pari sekuntia, ja koiran pysyessä alustalla, palkkaa se sinne.

Sitten odota kolme sekuntia, jne.

Sillä hetkellä kun koira pysyy alustalla, voit toistaa sanaa "odota/ paikka", että koira ymmärtää sen tarkoittavan sitä että alustalla pitää pysyä.

Välissä koira vapautetaan hieman huokaisemaan ja sitten taas toistetaan käytös.

Keston lisäämisen jälkeen toimintoon lisätään etäisyyttä.

Samalla idealla portaittain kuin kestoakin lisättiin.

Pyydä koira viltille ja palkkaa. San "odota", ja mene askel taaksepäin, ja heti takaisin, ja palkkaa heittämällä makupalan koiran tassujen väliin viltille.

Poistu nyt kaksi askelta kasvot edelleen koiraan päin. Palaa palkkaamaan.

Sitten kolme askelta ja palaa palkkaamaan, jne.

Hiljalleen voit vaikeuttaa tehtävää: käännä koiralle kylki ja poistu sivuttain; käännä selkä ja poistu; mene piiloon nurkan taa; jne.

Lisää askelia vähän kerrallaan ja jos koira irtaantuu, palaa siihen askelmäärään jossa koira vielä pysyi paikoillaan.

Lähde taas siitä lisäämään hiljattain enemmän etäisyyttä.

Muista tauot!! Eli treenaa 3-5 toistoa ja pidä minuutin tauko.

Entä jos koira ei ymmärrä?

Tämä usein kertoo, että jokin oppimisen peruspilareista on pielessä.

Ota tauko, ja mieti seuraavia:

- Onko ajoitus varmasti oikea?
- Palkkaathan juuri silloin kun koira makaa alustalla ja palkkaathan oikeaan suuntaan, eli alustalle? Muutenhan koira vain käväisee siellä ja sieltä poistulosta saattaakin tahtomattasi tulla koiran ymmärtämä toiminto.
- Saako koirasi palkkaa enemmän vapautuessaan kuin alustalla ollessaan?
- Onko kriteeri liian korkea? Tuolloin palaa harjoittelussa edelliseen vaiheeseen, jonka koira vielä osasi, ja toista sitä, ja lähde taas hiljalleen vaatimaan koiralta enemmän.

- Liitithän vihjesanan vasta valmiiseen liikkeeseen? Ettei käynyt niin, että sanoit "oma paikka!" tms vihjesanan jo silloin kun koira vain käväisi nopeasti alustalla? Tuolloin se on yhdistänyt vihjesanan siihen toimintoon, että "käyn vähän hipaisemassa tassulla alustan kulmaa".
- Olethan palkannut tarpeeksi usein ja tarpeeksi motivoivilla asioilla? Vahvistetiheys saa olla 4-5 sekuntia aikuisilla koirilla, pennuilla 2-3 sekuntia, jotta motivaatio pysyy yllä. Lisäksi on hyvä muistaa, että etenkin huippusuorituksista voi koiran yllättää välillä antamalla extra- palkan. Se lisää motivaatiota. Onhan meillä ihmisilläkin esim. raskaan tai likaisen työn lisä!
- → Harjoittelun edetessä (kun koira on selvästi tajunnut toiminnon ja vihjesana toimii), ns. satunnainen palkkaaminen lisää koiran työmotivaatiota; koska koskaan ei tiedä, "milloin sitä palkkaa saa".
- Tarkista myös koiran terveys: onko sillä useinkin vaikeuksia mennä maahan, voisiko se kertoa kivusta?
- Mikä on koiran mielentila; onko se väsynyt tai ehkä vasta syönyt? Heti ruokailun jälkeen ei välttämättä kaikkia koiria makupalat motivoi onhan vatsa jo täynnä!

Vinkkejä kohdentamisen hyödyntämiseen

Tämän toiminnon voit ottaa avuksi vieraiden tullessa kylään. Laita "oma paikka" jonnekin lähelle eteistä, ja harjoittele kestoa siinä. Tässä palkkiona voi toimia ihmisen luo pääseminen; eli jos koira irtaantuu paikalta, ihminen poistuu ovesta.

(Huom. Pidä ensin vaatimustaso matalana; koiran ei tarvitse aluksi pysyä alustalla koko kahta minuuttia, mikä vieraalta menee ulkovaatteiden riisumiseen, vaan ensin vaaditaan paikalla oloa esim. 5 sekuntia, siten 10, sitten 20, jne.)

Tai toimintoa voi käyttää avuksi myös jos koiralla on tapana tulla kerjäämään ruokapöydän luo ihmisten siinä syödessä. Vähän matkan päähän ruokapöytää voi laittaa tämän koiran oman alustan, ja palkata sen siihen koiran pysyessä siinä: vaikka heittämällä luun tai kongin tai muun vastaavan palkan sille alustalle ihmisten syödessä.

Alustn avulla voidaan myös opetella esimerkiksi häkkiin meno.

TSEMPPIÄ MATKAAN!

Jos ongelmia ilmaantuu, ota etäyhteys!

